

Betreft: Opinieronde 4
Datum: woensdag 8 juni 2011
Tijd: 19.30 uur
Locatie: Rietkerkzaal, Provinciehuis, Visarenddreef 1 in Lelystad

Aanwezig zijn:

De heer F. Brouwer (voorzitter), de heer J. Kramer (VVD), de dames Y. Weijand (VVD), F.J.E. Boode-Groot Nibbelink (PvdA), de heren E. Sloot (PvdA), C.J. Kok (PVV), J. van Wieren (CDA), A. Stuivenberg (SP), mevrouw A. van der Meij (D66), de heren M.A. Rijsberman (D66), R.J. Siepel (ChristenUnie), mevrouw I. Draijer (GroenLinks), de heren J.N. Simonse (SGP), E.G. Boshuizen (50PLUS), A.W.H.J. van der Avoird (PvdD), W. Boerma (rondegriffier)

Ook aanwezig zijn:

Commissaris der Koningin L. Verbeek

1. Mededelingen en rondvraag

Er zijn geen mededelingen en er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag.

2. Jaarverslag IFA 2010

De voorzitter zegt dat er besproken zal worden of het jaarverslag IFA voldoende informatie geeft over de voortgang van het programma en of er nog aandachtspunten zijn te geven. Hij voegt er aan toe dat de tweede tranche anders van opzet zal zijn. Daarvoor is meer sturing gevraagd en een betere informatievoorziening.

Eerste termijn

CdK zegt dat hij zich ongemakkelijk voelt bij de behandeling van dit agendapunt. Eerder is echter de verplichting aangegaan dat het jaarverslag geagendeerd wordt. Dit is daarom al de derde maal dat over dit onderwerp wordt gediscussieerd. Tijdens de eerste tranche van IFA1 hebben er meerdere kritische discussies plaatsgevonden. Naar aanleiding daarvan heeft destijds een goede evaluatie plaatsgevonden (Twynstra en Gudde). Naar aanleiding daarvan is besloten om het in de tweede tranche anders aan te pakken. Daar zijn besluiten over genomen. De nieuwe Statenleden hebben dit proces echter niet meegemaakt. Het stuk heeft echter een wonderlijke status. Er zal in Provinciale Staten geen besluitvorming over plaatsvinden. Het wordt hier alleen aan de orde gesteld om te informeren over de projecten van de eerste tranche.

D66 zegt het, als nieuw Statenlid, op prijs te stellen als zij het rapport van Twynstra en Gudde met de evaluatie van de eerste tranche kan krijgen. Er is minder geld uitgegeven dan uitgegeven had moeten worden. Zij vraagt hoe dit momenteel gaat en hoe de eerste ervaringen zijn met de tweede tranche als het gaat om de aanvragen van projecten en de toekenning ervan.

De VVD ziet, kijkend naar het jaarverslag, een paar grote successen. Vooral Windesheim is een groot succes. Voor de andere projecten loopt ze niet zo warm. Bij het jaarverslag valt op dat er voornamelijk gerapporteerd wordt over activiteiten en niet over resultaten. In het staatje staan enkele fouten met betrekking tot de multiplier. Het bedrag dat staat bij de multiplier van WTC is nog steeds niet goed. Het moet zijn € 50.000 en niet € 500.000. Afgezien daarvan zijn de resultaten niet zo, zoals gewenst. Het is belangrijk dat de economie internationaliseert. De VVD wil weten hoeveel bedrijven er door deze inspanningen naar Flevoland zijn gekomen. Of hoeveel bedrijven nu zijn gaan exporteren. Hoeveel arbeidsplaatsen zijn er gecreëerd? Deze factoren vindt zij in het jaarverslag niet terug. Verder valt op: 'binding van de regio'. Bij het WTC staat dat de financiering van de multiplier vooral gezocht zal worden in de regio Amersfoort. Zij vindt dat jammer omdat het hier om geld gaat voor een Flevolands project. Hetzelfde geldt ook voor INTI. Zij vraagt zich af welke zekerheid er bestaat dat INTI in Flevoland blijft als het IFA programma is afgelopen. Hoe verankerd zijn de IFA projecten in de samenleving? Zij merkt nog op dat het bij de projecten uit de eerste tranche bijna om allemaal nieuwe organisaties gaat, die hun plaats

in de samenleving nog moeten vinden. Het IFA programma zou veel beter moeten aansluiten bij wat er is, de netwerken die er al zijn, de kracht die in de samenleving aanwezig is.

De SGP kan de VVD in grote lijnen volgen. Toch vindt zij dit verslag al een grote stap voorwaarts. Bij het project Windesheim staan indicatoren. Dat zou ze graag bij ieder project zien. Daarbij zou zij dan ook willen zien wat er behaald is. Bij het staatje op bladzijde 6 had rechts onderaan € 52.000.000 meer moeten staan. De SGP vraagt zich af of het niet verstandiger zou zijn om wat betreft het INTI niet de tijd uit te zitten maar voortijdig actie te ondernemen en het INTI te integreren in bijvoorbeeld een onderwijsinstelling en daarmee de tijd te benutten. Zij vraagt zich af of de indicatoren niet horen bij de in bijlage 2 genoemde programmalijnen en doelstellingen. Kijkend naar de tweede tranche vindt zij het positief dat de Staten meer grip krijgen op de projecten. Tijdens het introductieprogramma heeft zij uitleg gehad over IFA gelden voor een lustopwekkend medicijn (Turing Instituut). Als de SGP destijds de keuze had mogen maken, had zij vermoedelijk bezwaar gemaakt.

De PvdA deelt de zorg die door de VVD is geuit. Er is een goede samenwerking tussen ICT en universiteiten maar zij vraagt zich af of dit ooit een economische impuls zal geven aan de Flevoland. Het is niet bekend of er werkgelegenheid in Almere of de provincie uit voortvloeit. Zij beaamt dat dit onderwerp, de evaluatie en de voorbereiding op de tweede tranche al uitvoerig zijn besproken in de commissie en de Staten. Er zijn goede afspraken gemaakt voor het vervolg. Het is echter terecht dat dit jaarverslag nu wordt behandeld. Het verslag geeft goede informatie over de inhoud van de activiteiten. De projecten van Kennisstad Almere zijn duidelijk aangegeven. Maar waar het de effecten van deze projecten betreft is de verslaglegging marginaal. Ze is blij met de komst van Windesheim. Ook de verhoogde busbaan zal worden aangelegd, hoewel zij nog steeds twijfelt of dat project hierin thuishoort. Het is leuk dat het 'Klokhuis' is geopend. Zij vraagt zich af of een belangrijk instituut als het INTI door de provincie betaald moet worden. Exser is gestopt. Over de internationalisering WTC maakt zij zich zorgen. Health city is voor haar nog steeds vaag. Zij vindt het een goede zaak dat een deel van de stichtingen inmiddels geïntegreerd is in bestaande onderwijsinstellingen. Zij zou in de toekomst ook meer informatie willen over de cofinanciering. Zij wil weten wie, wat betaalt. Dat zal meer inzicht geven m.b.t. het draagvlak. Zij is er nog steeds van overtuigd dat het goed is dat het IFA er is, dat de werkwijze is aangepast en dat de Staten zeggenschap willen hebben over de keuze van projecten. Er kan beter geld overblijven wanneer er geen goede projecten ingediend worden dan de criteria bij te stellen. Criteria mogen niet meer verwateren. Het CDA heeft veel kritiek gehad op het multiplier effect. Er wordt nu wel aandacht aan besteed maar het verbaast haar toch nog wat er staat. Zij denkt dat er bijdragen van derden, die niet tot het traject gerekend kunnen worden, aan toegevoegd worden om het multiplier effect een redelijk karakter te geven. Elke multiplier van 1, wil zeggen dat de provincie Flevoland het alleen gefinancierd heeft. Het betekent dat anderen niet of nauwelijks bijgedragen hebben.

De SGP interrumpeert met de vraag of het CDA hard kan maken dat hier gelden van derden bijgevoegd zijn die hier net zo goed buiten gelaten hadden kunnen worden.

Het CDA antwoordt dat bijvoorbeeld bij het project AKS (blz. 36) staat: 'Met een totale investering van ruim € 4.700.000 heeft AKS geparticipeerd in verschillende projecten. Het totale financiële belang van deze verschillende projecten, bestaande uit de inbreng van de participanten, bedraagt € 12.900.000. Dit bedrag wordt tot de multiplier gerekend.' Zij leest het zo dat dit niet echt hoort bij dit project maar er wel bij gerekend wordt.

De PvdA merkt op dat, dat bij Almere Kennisstad ook wel logisch is. Het is/was een organisatie die projecten entameerde en daarvoor financiering zocht. Bij anderen kan het anders liggen.

Het CDA zegt dat er nieuwe afspraken zijn gemaakt voor de tweede tranche. Het betekent dat er inzet gepleegd wordt op twee programmalijnen zijnde: versterking voorzieningenstructuur en de versterking hoger onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs. Op de andere drie programmalijnen wordt minder inzet gepleegd. Provinciale Staten hebben besloten om de vinger aan de pols te houden en daarom is het niet als delegatiebesluit aan het college gegeven. De Staten zullen aan de voorkant meer moeten en kunnen doen. In de rapportages moeten de Staten dan geïnformeerd worden over wat er van de programma's is terechtgekomen.

De PVV is erg geschrokken na het lezen van de evaluatie van Twynstra Gudde. Zij leest daarin onder andere: 'een gemeenschappelijk beeld ontbreekt; doelstellingen zijn zo ambitieus dat niet kan worden verwacht dat zij gehaald worden; op realisatie werd niet gestuurd; korte termijn succes was belangrijker

en de cruciale vraag, wat levert een project op; een onduidelijke rolverdeling.' Het ligt in lijn met opmerkingen die gemaakt zijn bij de jaarrekening.

De ChristenUnie interrumpeert met de vraag of de PVV het verslag heeft gelezen van de commissievergadering waarin de evaluatie besproken is en de conclusies die de Staten daaraan verbonden hebben.

De PVV vindt het opmerkelijk dat wordt aangegeven dat er nu een fundament is gelegd voor de tweede tranche waarbij de nieuwe projecten concreter, de samenwerking beter, en de multiplier groter zal zijn. Zij vraagt zich af of de gemaakte afspraken naar aanleiding van de evaluatie en de daar aan gekoppelde afspraken, zoals bijvoorbeeld dat de toekenning van de gelden voor de projecten niet meer gedelegeerd is; dat er een halfjaarlijkse rapportage zal plaatsvinden en projecten achteraf ter kennismaking zullen worden aangeboden, wel recht doen aan de kritiek die geformuleerd is door Twynstra Gudde. Zij denkt dat het te mager is. Er zouden nadere voorwaarden gesteld moeten worden aan de voortgang van IFA2. Elk project zou vooraf voorgelegd moeten worden aan PS. Er zal een duidelijk inzicht moeten worden gegeven in de nieuwe aanpak: wat leveren de projecten op en wat zijn de meetbare effecten; hoe is de verankering in Flevoland; wat is de impuls.

Het CDA zegt dat anderen daar ook al op hebben gewezen. Het IFA is echter ook bedoeld om te proberen om activiteiten van de grond te krijgen. Daarvoor moeten soms risico's worden genomen. De kans bestaat dat een project mislukt.

De PVV vindt dat de provincie in het verleden zonder veel sturing, zonder regie en kritiek een zak geld heeft neergelegd in Almere voor het financieren van projecten. Dat kan niet de bedoeling zijn. Daarom is haar oordeel over het verleden van het IFA niet positief. Wat de PVV betreft zal IFA2 op een andere leest geschoeid moeten zijn maar zij ziet nog liever dat IFA2 wordt afgeblazen. Zij ziet alleen de toegevoegde waarde van Windesheim.

Het CDA zegt dat, wat Windesheim betreft, dit alleen geldt voor 2011 omdat het daarna is afgelopen. Zij vraagt de PVV of dit betekent dat IFA in 2012 zou kunnen stoppen.

De PVV antwoordt dat, wat haar betreft, dit mooi zou zijn.

De PvdA vraagt of er van de PVV een amendement op de Kadernota verwacht kan worden dat IFA gestopt kan worden en of de PVV het risico wil nemen dat een project als Windesheim in het vervolg niet meer kan plaatsvinden in Flevoland.

De PVV antwoordt dat zij voor Windesheim een uitzondering maakt. Zij zegt dat de Kadernota een ander karakter heeft. Dat is een technisch stuk om tot een vertrekpunt te komen op basis waarvan de bezuinigingen nader geformuleerd kunnen worden.

De PvdA constateert dat de PVV niet goed geluisterd heeft naar de gedeputeerde van financiën die uitgelegd heeft dat de Kadernota geen technisch stuk is. Er is een lijst bij met bezuinigingen. Als de PVV daar in een wijziging wil doorvoeren, hoort de PvdA dat graag. Een uitzondering maken voor Windesheim kan niet.

Het CDA zegt dat, in het kader van de Kadernota, de mogelijkheid bestaat om met een motie te komen waarin staat dat er geen geld meer gereserveerd hoeft te worden voor het IFA.

De PVV zegt dat zij de beleidsmatige voorstellen waaraan de PvdA refereert, niet heeft gezien.

De VVD zegt dat de PVV zich moeten realiseren dat Windesheim, bij de aanvang van het IFA project, alleen nog maar een kans was die voorbijkwam. Dankzij het IFA programma kon deze kans worden verzilverd. Als de PVV wil stoppen met het IFA, stopt zij ook met kansen als Windesheim.

GroenLinks kan zich aansluiten bij de opmerkingen over het effect van de IFA projecten. Uit het verslag wordt duidelijk hoe ver projecten zijn maar niet wat het effect ervan is. Bijvoorbeeld met betrekking tot werkgelegenheid. Het project Almere Kennisstad (AKS) is het enige project waarbij een evaluatieonderzoek heeft plaatsgevonden. Zij stelt voor om alle projecten frequent (1x per jaar) te evalueren. Dan kan worden vastgesteld of de doelen nog gehaald kunnen worden, of de cofinancierders nog bereid zijn om het project mede te financieren en of het geld niet beter aan andere zaken besteed kan worden.

De ChristenUnie zegt dat veel van de zorgen die nu door de PVV zijn geuit in het verleden al zijn besproken. Zij kijkt uit naar het verslag over de tweede tranche. Zij zegt dat in dit verslag de Flevolandse component geheel ontbreekt. Het IFA gaat immers ook over de uitstraling die de ontwikkelingen in Almere hebben op de rest van de provincie.

De PvdD zegt dat dit verslag in elk geval duidelijker is dan de verslagen uit het verleden. De uitvoering had echter soberder gekund. Ze is teleurgesteld dat in de eerste tranche geen projecten in de groenblauwe programmalijn zijn gerealiseerd. Zij herinnert eraan dat is toegezegd dat wanneer zich mogelijkheden voor groenblauwe programma's aandienen, deze niet automatisch afgewezen zullen worden.

50PLUS vindt het een goed leesbaar verslag. Zij heeft nog wel vragen. Bij het INTI wordt er bijvoorbeeld naar gestreefd om in de samenwerking met het hbo, mooie dingen te realiseren. Het lijkt deze fractie belangrijk om in de tweede tranche aandacht te besteden aan dit soort aspecten. Waar het INTI betreft, heeft zij de indruk gekregen dat er een soort gevecht gaande is tussen Almere en Flevoland over wie nu eigenlijk initiator is van dit project. Om dit te voorkomen zou er beter gecommuniceerd moeten worden. Flevoland profiteert van de synergie met andere onderwijsinstellingen, zowel binnen als buiten de provincie. De opening van het 'Klokhuis' vormt ook een manier om van buiten de provincie aandacht te krijgen. De wisselwerking van dit soort projecten is buitengewoon belangrijk. Verder vraagt zij zich af of het niet mogelijk is om recreatieve projecten in het Oostvaarderswold tot ontwikkeling te laten komen. Dat geldt ook voor het eventueel buitendijks uitbreiden van Almere.

De SP zegt dat zij indertijd een warm voorstander was van het instellen van het IFA. Het zou Almere en de provincie vitaal en compleet kunnen maken. Zij heeft het IFA kritisch gevolgd. Zij vindt dat projecten bij het wegvallen van subsidie te vaak verdwijnen. Dat is niet de bedoeling. Ze heeft goede hoop dat zij daar bij de tweede tranche op terug kan komen. Het INTI doet waardevol onderzoek. Onderzoek dat ook ver buiten de provincie aftrek vindt. Almere en Flevoland lijken echter niet zo geïnteresseerd te zijn. Zij vraagt wat dit betreft om een toelichting. Hoe komt dat bij INTI zo leeft en wat kan er aan gedaan worden dat wanneer projecten gestart zijn en tot wasdom komen, ze echt tot wasdom komen en het ten goede komt aan zowel de stad als de provincie.

CdK zegt dat er veel opmerkingen zijn gemaakt die bij eerdere evaluaties en vergaderingen al besproken zijn. Daar bestaat ook overeenstemming over. Ook de door te voeren veranderingen zijn al afgesproken. De CdK zegt toe dat hij zal inventariseren of er onder de (nieuwe) Statenleden belangstelling is om nog een keer apart bij elkaar te komen om uitvoeriger bij te praten. Zodat zij beter inzicht krijgen in de conclusies die aan het rapport Twynstra Gudde verbonden zijn en wat het heeft betekend voor de nieuwe inrichting van de organisatie. De criteria bij het begin van het IFA in 2006 wijken wezenlijk af van de criteria die de provincie nu hanteert. Dat is lastig. De eindrapportage van de eerste tranche is gebaseerd op de afspraken uit 2006, zij wordt nu echter beoordeeld op basis van de huidige opvatting hoe de tweede tranche zou moeten verlopen. Een van de grote leerpunten is dat er te veel aan Almere overgelaten is. Er waren geen concrete afspraken gemaakt over de wijze waarop zij de projecten moesten monitoren en welke soort informatie ze moesten aanleveren zodat beoordeeld kon worden of de projecten succesvol waren. De provincie gaat nu zelf beoordelen. Er is een projectorganisatie ingericht en de provincie gaat zelf monitoren. Bij de toekenning van gelden zal expliciet worden aangegeven welke informatie de projecten dienen te leveren. Dan kan worden beoordeeld of het goed gaat of niet goed gaat. Die wijzigingen in de aanpak zijn inmiddels aangebracht. Het IFA is wel bedoeld als 'dufsgeld'. Dat was in 2006 de bedoeling en dat is nog steeds de bedoeling. Een goed idee dat waarschijnlijk een spin-off heeft voor de provincie of de samenleving als geheel, is de moeite van het proberen waard. Soms lukt het dan niet. Het nemen van risico is echter inherent aan het ondernemende karakter van dit geld. Bij het INTI is bij de laatste toekenning van geld expliciet vastgelegd dat, dat de laatste toekenning was. Hierna moeten zij 'self suporting' zijn. INTI werkt intensief samen met universiteiten en het bedrijfsleven. Zij monitort en rapporteert wat er gebeurt bij de opbouw van een stad als Almere. In het kader van de wereld expo heeft INTI vorig jaar een reis georganiseerd met experts op het gebied van de ontwikkeling van stedenbouw. Dat heeft ertoe geleid dat overheden uit China naar Flevoland komen en contact zoeken met het innovatieve bedrijfsleven van Flevoland. Het heeft dus effect voor Flevoland als geheel. Het 'Klokhuis' is daar ook een voorbeeld van. Het brengt, buiten Flevoland, het debat op gang dat er in Flevoland meer mogelijkheden zijn dan elders. Die spin-off draagt bij aan het goede imago en het economisch imago van Flevoland. Het bedrijfsleven waardeert dit zeer. Ook het Turing instituut hoort daarbij. Daar blijkt dat wetenschappelijk onderzoek omgezet kan worden in een commercieel product. De CdK zegt toe dat aan alle onderwerpen die genoemd zijn, in de tweede tranche veel aandacht zal worden besteed. Het college zal zijn uiterste best doen om op een goede manier te rapporteren. Er zijn op dit moment geen concrete besluiten in voorbereiding over toekenning in de tweede tranche. Dat zal pas in het najaar zo zijn.

De voorzitter zegt dat er nog tijd is voor een korte tweede termijn. Het gaat om aandachtspunten.

Tweede termijn

D66 vindt dat als er minder geld wordt uitgegeven dan was gepland er gekeken moet worden wat er met deze onderbesteding moet gebeuren. Er is afgesproken dat ze in het IFA blijven. Zij zou kritisch willen kijken of die afspraken niet moeten worden aangepast. Zij zou graag de visie van het college op dit punt horen. Zij zou graag zien dat een volgend verslag informatie bevat met betrekking tot wat er is gebeurd, wat de voortgang is en welke resultaten zijn geboekt.

De PVV vraagt zich af of de provincie in tijden van financiële krapte 'durfgeld' moet inzetten, risico moet nemen en ondernemend geld moet gaan besteden. Het zou er toe kunnen leiden dat er geweld gedaan wordt aan de criteria voor een goede investering in projecten. Zij vindt dat met gemeenschapsgeld geen risico genomen mag worden.

De PvdA onderstreept dat als je initiatieven wilt nemen, risico wilt nemen en wilt experimenteren, je moet accepteren dat er soms geen succes wordt behaald. Zij vindt dat als je dat risico niet durft aan te gaan je eigenlijk helemaal niet thuishoort in Flevoland.

De voorzitter: "Ik denk dat ik het kan samenvatten, in die zin dat in het vervolg - dat is in het begin ook al gezegd - er een betere aansturing moet komen en betere informatievoorziening. De Commissaris heeft toegegeven dat heel veel kritiekpunten terecht zijn. Sommigen van u gaan nog verder met de kritiek. Er is wel een toezegging van de Commissaris dat er geïnventariseerd zal worden of er behoefte is om nog uitvoeriger ingelicht te worden over het proces dat gelopen is. Ik denk dat het goed is om daarmee af te sluiten."

3. Sluiting

De voorzitter dankt iedereen voor zijn/haar inbreng en sluit de vergadering. (20.27 uur)

Vastgesteld in de vergadering van 29 juni 2011,
De griffier, de voorzitter,